

Protokoll 2/2025

fört vid Fastighetsnämndens sammanträde tisdagen den 25 mars 2025 kl. 16:30-16:45, Bråvallasalen, Stadshuset

Ledamöter

Clara Lindblom (V) Ordförande
Henrik Virro (M) Vice ordförande
Gustav Österman (S)
Ingela Edlund (S)
Martin Hansson (MP)
Therese Lindström (M)
Theréz Randquist (M)
Sergej Salnikov (SD)
Hansi Karppinen (L)
Frank Hojem (C)
Elinor Odeberg (S) ersätter Anders Österberg (S)
Jimmy Gigg Lundin (S) ersätter Alma Carlsson (S)
Frida Punar (S) ersätter Emil Hrafn Stensson (S)

Ersättare

Ulf Walther (S)
Vanja Knocke (V)
Albin Arleskär (MP)
Mats Rydelius (M)
Tomas Tetzell (M)
Lovisa Hedin (KD)

Övriga närvarande

Anders Kindberg Fastighetsdirektör
Carina Jonsson Avdelningschef
Lars Cha Avdelningschef
Olga Ekstam Avdelningschef
Camilla Silfverling Avdelningschef
Fabian Lind Nämndsekreterare
Reza Etemad Personalföreträdare

Justerare

Clara Lindblom, Henrik Virro

Datum för justering

2025-03-25

Paragraf

§11

Sekreterare

Fabian Lind

§ 11**Remiss av Förslag till avfallsplan för Stockholm 2025-2030. Remissvar**

FSK 2025/87

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Frank Hojem (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Clara Lindblom (V), Gustav Österman m.fl. (S), Martin Hansson (MP), vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M), Sergej Salnikov (SD) och Hansi Karppinen (L) föreslår (se beslutet).

2) Frank Hojem (C) föreslår att nämnden beslutar att delvis tillstyrka förslag till avfallsplan 2025-2030 samt att därutöver anföra följande:

Stockholm ska vara ett föredöme vad gäller miljö och klimatarbete – både i Sverige och internationellt. Stockholms prognostiseras ha drygt en miljon invånare 2030 och avfallsmängden förväntas öka totalt sett. Då är det avgörande att Stockholm har en ansvarsfull, genomförbar och ambitiös avfallsplan.

Det är av största vikt att avfall både från boende och verksamma i staden minskar och tas om hand på ett resurseffektivt sätt. Avfallshanteringen ska på ett tidigt stadie vara en självklar del av stadens fysiska planering och måste anpassas till människan. Det är en förutsättning för att fler stockholmare ska förstå och vilja delta i stadens arbete för en bättre miljö inom vatten och avfall. Vi vill därför understryka vikten av att sprida information kring stadens

avfallshantering. Samtidigt som tillsynen för att effektivt motverka fusk och nedskräpning måste skärpas.

Kriminalitet inom avfallshanteringen är mycket omfattande och smyger sig in i hela systemet och måste därför stoppas på allvar. Det undergräver förtroendet för stadens avfallshantering, skapar enorma kostnader för sanering och hantering, skadar både klimatet, närmiljön och biologisk mångfald samt göder kriminaliteten med miljardbelopp varje år. Staden behöver som en del av detta göra mycket mer för att förbättra tillsynen och motverka dumpning av avfall i naturen, fusk med miljöfarligt material samt skattefusk. Den myndighetsgemensamma tillsynen inom avfallsområdet som provats i staden måste kraftigt byggas ut och bli mer regel än undantag.

Tillsynen vad gäller rivningsavfall behöver också förbättras och ”big bags” som ligger kvar på gatumark ska snabbare bötställas och transporteras bort.

Från 1 januari 2025 gäller krav på utsortering och separat insamling av textilavfall från hushåll och verksamheter. Trots att staden har ansvar för att samla in textilavfall finns ännu ingen fungerande infrastruktur för denna på plats. Stockholm behöver hitta en långsiktig plan för textilåtervinning, men snabbt upprätta stationer för dessa.

Kapaciteten i Stockholms återvinningscentraler behöver öka, särskilt då centralen i Sättra lagt ner. Det behöver också bli lättare att lämna trädgårdsavfall på återvinningscentralerna – bland annat genom en plåt där sly och ris kan lämnas av. För Stockholmare utan tillgång till bil behöver det bli lättare och villigare att frakta bort grovsopor och större avfall till återvinningscentralerna. Mer behöver också göras för att förbättra skötseln och trivseln i anslutning till stadens återvinningsstationer.

Samtidigt behöver miljöförvaltningen tillsammans med kommunstyrelsen trygga att det fortsatt ska vara tillåtet att elda privat trädgårdsavfall under specifika veckor under våren och hösten. Stockholmare som flyttat in i moderna lägenheter med nya avfallskvarnar bör också få dispens att använda dessa.

Vidare vill vi skala upp Stockholms stads arbete med biokol i syfte att ta tillvara på till exempel park- och trädgårdsavfall. Den teknik som används inom Stockholms stad har utvecklats under ett antal år. Sedan 2017 har staden en egen tillverkning av biokol i biokolsanläggningen – ett pilotprojekt som

började i Högdalen men som flyttas till Bromma. Där omvandlas park- och trädgårdsavfall till biokol, och i processen får vi förnybar energi (gas) till stadens fjärrvärmenät. Biokol har flera fördelar. Det är ett fantastiskt jordförbättringsmedel som likt en tvättsvamp håller vatten, näring och syre i jorden. Dessutom fungerar det som kolsänka i jorden vilket bidrar till en grönare stad och minskar luftens koldioxidnivå samt tar hand om förorenat dagvatten från våra gator.

Vi vill därför att Stockholm Vatten och Avfall AB i samarbete med exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventerar hur mycket biokol som staden har behov av, tittar på nytta och kostnad, samt tar fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol skyndsamt.

Det är viktigt att återbruket ökar. Därför är det välkommet att detta är en marknad som vuxit de senaste åren – både tack vare företag, föreningar och att stockholmare generellt gör medvetna val. Det här är med andra ord ett område som fungerar väl utan kommunal inblandning.

Vi vill avslutningsvis understryka behovet av att avfallshanteringen sker så kostnadseffektivt som möjligt. I hög utsträckning handlar det om att motverka och bekämpa avfallsbrottsligheten samt säkerställa att stockholmarna har tillräckligt god kunskap och högt förtroende för avfallshanteringen. Stadens kommunikationsinsatser kopplat till avfallshantering behöver därför förbättras och effektiviseras.

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Clara Lindblom (V), Gustav Österman m.fl. (S), Martin Hansson (MP), vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M), Sergej Salnikov (SD) och Hansi Karppinen (L).

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M) och Hansi Karppinen (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Fastighetskontoret har en nyckelroll i stadens arbete för hållbar resursanvändning och minskad klimatpåverkan, bland annat genom återbruk av byggmaterial. Vi ser positivt på ökat återbruk och en tydlig satsning på cirkulär ekonomi, men anser samtidigt att stadens förslag riskerar att bli

kontraproduktivt genom omfattande investeringar och detaljstyrning.

Förslaget att kommunen ska driva egna, centraliserade återbruksanläggningar med stora investeringar i egen regi, såsom den föreslagna satsningen på en anläggning för 600 miljoner kronor, riskerar att tränga undan privata aktörer och innovativa digitala marknadsplatser.

Kommunens roll bör istället vara att stimulera och skapa goda förutsättningar för privata initiativ, som kan erbjuda både kostnadseffektiva och miljömässigt bättre lösningar.

Att kommunen samtidigt väljer att stryka avsnitt om cirkulär upphandling är upprörande och signalerar en vilja att monopolisera återbruksverksamheten snarare än att främja konkurrens och innovation. En central kommunal anläggning riskerar dessutom att innebära längre och fler transporter, vilket går emot det övergripande målet om minskad klimatpåverkan.

Vi vill därför understryka att staden bör fokusera på att underlätta för befintliga marknadsaktörer snarare än att konkurrera med dem.

Kriminalitet inom avfallshanteringen är mycket omfattande och smyger sig in i hela systemet och måste därför stoppas på allvar. Det undergräver förtroendet för stadens avfallshantering, skapar enorma kostnader för sanering och hantering, skadar både klimatet, närmiljön och biologisk mångfald samt göder kriminaliteten med miljardbelopp varje år. Staden behöver som en del av detta göra mycket mer för att förbättra tillsynen och motverka dumpning av avfall i naturen, fusk med miljöfarligt material samt skattefusk.

Avfallsplanens investeringar bör noggrant granskas och konsekvensanalyseras för att säkerställa ekonomisk effektivitet, minska avfallskriminaliteten och verklig klimatnytta.

Ersättaryttrande

Lovisa Hedin (KD) instämmer i särskilt uttalande från vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M) och Hansi Karppinen (L).

Handlingar i ärendet

- FSK 2025/87-3 (Godkänd - R 1) Remiss av Förslag till avfallsplan för Stockholm 2025-2030. Remissvar
- FSK 2025/87-1.7 Bilaga 1 Avfallsplan 2025 slutversion inkl ändringsmarkering

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Clara Julia,Lindblom	2025-03-26
Henrik Olov,Virro	2025-03-26